

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal „Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (uuesti sõnastatud)”

KOM(2011) 402 lõplik – 2011/0187 (COD)

(2012/C 24/29)

Raportöör: **Raymond HENCKS**

22. juulil 2011 otsustas nõukogu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 114 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires (uuesti sõnastatud)”

KOM(2011) 402 lõplik – 2011/0187 (COD).

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav transpordi, energeetika, infrastruktuuri ja infoühiskonna sektor sioon võttis arvamuse vastu 7. oktoobril 2011.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 475. istungjärgul 26.-27. oktoobril 2011 (26. oktoobri istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 150, erapooletuks jäi 4.

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Määrus (EÜ) nr 717/2007, milles kehtestatakse mobiilside rändlusteenuste ülempiiri jae- ja hulgemüügiturul, lõpetab kehtivuse 30. juunil 2012, ent jätkuvalt ei ole kujunenud elutervet konkurentsi ja kasutajad peavad ikka tasuma ülemäära kõrget hinda.

1.2 Seepärast peab Euroopa Liit võtma täiendavaid meetmeid, kui soovitakse saavutada Euroopa digitaalarengu tegevuskavas seatud eesmärki, et rändlustasude ja riiklike tariifide vahe peaks 2015. aastaks jõudma nulli lähedale.

1.3 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kiidab uued meetmed heaks, pidades neid proportsionaalseks ning sobivaks, et tagada taskukohase hinnaga juurdepääs üldist majandushuvi pakkuvatele teenustele. Pakutud tariifide ülempiiri vähendamine on samm õiges suunas, st selles suunas, et keskpikas perspektiivis kaoksid igasugused rändlusteenuste erihinnad.

1.4 Samuti väljendab komitee põhimõtetlikku toetust sättele, mis võimaldab kliendil kasutada vabalt nii kõne-, SMS- kui ka andmesideteenuste jaoks mis tahes vastastikku seotud alternatiivse rändlusteenuseosutaja rändlusteenuseid oma mobiiltelefoninumbrit muutmata.

1.5 Komitee väljendab siiski kahetsust, et komisjoni ettepanekuga ei käi kaasas uuring selle kohta, kuidas sellised uued meetmed mõjutavad asjaomase sektori tööhõivet ja töötingimusi.

1.6 Mis puutub väljuvatesse rändluskõnedesse, siis palub komitee teatud liikmesriikides toimunud muutusi arvestades alandada minimaalset maksustatava kõneperioodi kestuse ülempiiri, milleks praegu on 30 esimest sekundit.

2. Taustteave

2.1 Alates 2005. aastast on Euroopas reisivatele inimestele osutatavate mobiilside rändlusteenuste hinna vähendamine olnud hõlmatud ELi elektroonilise side ja tööstuse poliitikameetmetega.

2.2 Kuna komisjoni korduvad üleskutsed mobiilsideoperaatoritele vähendada rändlusteenuste ülemääraseid tasusid on jäänud tulemusteta, otsustas EL sekkuda hindade reguleerimise teel.

2.3 Määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestas EL alates 1. septembrist 2007 rändluskõnedele nii hulgi- kui ka jaemüügil minutitasu ülempiiri (nn eurotariifi), mida vähendati kuni 2010. aastani 0,03 eurosentiga aastas.

2.4 Kuigi eurotariifi kehtestamisel mõeldi piisavalt suure varu jätmisele operaatoritevahelise eluterve konkurentsi võimaldamiseks ka maksimaalsest lubatud tasemest madalamaid tariife kasutades, on komisjon sunnitud tõdema, et üldjuhul jäävad operaatorite kehtestatud keskmised hinnad ikkagi lubatava ülempiiri kanti.

2.5 Sellistes oludes pikendati kõnealuse määruse kehtivust kuni 30. juunini 2012 ning jätkati kõneside rändlusteenuste hinna ülempiiri alandamist igal aastal. Ühtlasi kehtestati (nii hulgi- kui ka jaemüügil) ülempiirid lühisõnumite rändlusteenustele ning (hulgimüügil) andmeside rändlusteenustele, kuid andmeside jaehinna ülempiir jäeti reguleerimata.

2.6 Vältimaks varjatud kulusid tarbijatele, arvestatakse alates 1. juulist 2009 kõne kestust väljaminevate kõnede puhul sekundi täpsusega pärast esimest 30 sekundit ja sissetulevate kõnede puhul sekundi täpsusega kogu kõne vältel.

3. Komisjoni uus ettepanek

3.1 Kuna määruse (EÜ) nr 717/2007 kehtivus lõpeb 30. juunil 2012 ning aruandes rändlusteenuste turu arengu kohta on komisjon pidanud nentima, et tariifid (v.a pakettide erihinnad) ei ole piisavalt muutunud, et kasutajad ei peaks tasuma riigisiseste tariifidega võrreldes ülemäära kõrget hinda, on komisjon esitanud uue ettepaneku eelnimetatud määruse muutmiseks.

3.2 Lisaks tariifide ülempiiri täiendavale märkimisväärsele alandamisele aastani 2016 või 2022 pakutakse uue määruse ettepanekus välja ka näiteks järgmised struktuurimeetmed:

— rändlusteenuse lahtisidumine riigisisestest teenusest, nii et abonent saaks rändlusteenuse kasutamiseks valida mõne teise operaatori (nii kõne-, SMS- kui ka andmesideteenuste jaoks) oma mobiiltelefoninumbrist muutmata;

— võrguoperaatorite kohustus võimaldada juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule.

3.3 Tariife käsitlevate sätete osas teeb komisjon ettepaneku pikendada määruse (EÜ) nr 717/2007 kehtivusaega veel kümme aastat, st 30. juunini 2022, et struktuurireformid saaksid hakata tulemusi andma.

3.4 Jaeturuhindade ülempiire tuleks kohaldada kuni 30. juunini 2016, samal ajal kui hulgituruhindade ülempiirid peaksid jääma kehtima kogu reguleeritava perioodi, kui just konkurents lähitulevikus piisavalt ei suurene.

3.5 Rändlusteenuste jaehinnad, mida seni ainsana ei ole reguleeritud, on jätkuvalt ülemääraselt kõrged, ületades hulgihindu kohati lausa seitsmekordselt.

3.6 Sellest lähtuvalt tehakse ettepanek alandada määrusega järk-järgult 2014. aastani andmeteenuste kilobaidipõhiseid jaemüügi hindu. Ajavahemikul juulist 2014 kuni juulini 2016 jäetaks hinnapiirangud muutmata ja seejärel kaotatakse täielikult, v.a juhul, kui terve konkurentsi tekkimine võimaldaks nende varasemat kaotamist.

3.7 Hulгимüügi andmeteenuste hindu alandatakse igal aastal kuni 30. juunini 2015, mille järel nad jäävad samale tasemele kuni uue määruse kehtivuse lõppemiseni (kavandatud 2022. aastaks).

4. Üldised märkused

4.1 Vajadus lahendada rändlusega seotud probleemid, et muuta ühtne turg tegelikkuseks, tuleneb nii ELi 2020. aasta strateegia, ühtse turu akti kui ka Euroopa digitaalarengu tegevuskava raamistikust.

4.2 Komitee tuleb meelde, et elektrooniline side kuulub üldist majandushuvi pakkuvate teenuste hulka, mis määratluse järgi peavad olema kättesaadavad kõigile inimestele ja taskukohase hinnaga.

4.3 Seega kiidab komitee heaks kõik meetmed, mille eesmärk on vältida olukorda, kus tarbijatel tuleks rändluskõnesid tehes või vastu võttes maksta ülemäära kõrget hinda. Komitee palub komisjonil tegutseda sama otsustavalt ka kuritahtlike kasumimarginaalide suhtes, mida rakendavad teised üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavad turgu valitsevas seisundis olevad operaatorid.

4.4 Euroopa digitaalarengu tegevuskava üks põhielemente puudutab mobiilside rändlust. Eesmärk on, et 2015. aastaks peaks rändlustasude ja riiklike tariifide vahe jõudma nulli lähedale, st kaotada keskpikas perspektiivis igasugused rändlusteenuste eritariifid.

4.5 Ent vaadeldavas määruses selline väljakuulutatud eesmärk ise formaalse sättena siiski ei sisaldu. Sellegipoolest ei jää rändlustariifide hinnapiirangute järjekordse alandamise tulemusel enam eriti marginaali riiklike ja rändlustasude vahel.

4.6 Kuigi praegune lähenemisviis, mille kohaselt kehtestatakse tasude vähendamised piirangute kindlaksmääramise kaudu, on viinud märkimisväärse hinnalanguseni (vt komitee koostatud tabelit), on see meede vaadeldava ettepanekuga saavutamas oma piire ega ole jätkusuutlik.

	Kõneteenused eurot/minut (käibemaksuta)			Lühisõnum eurot/SMS (käibemaksuta)		Andmed eurot/kilobait (käibemaksuta)	
	Hulgi-hind	Tehtud kõne jaehind	Vastuvõetud kõne jaehind	Hulgi-hind	Jae-hind	Hulgi-hind	Jae-hind
Keskmine hind enne 1.9.2007		0,7692	0,417	—	—	—	—
Määrus (EÜ) nr 717/2007							
Maksimaalne hind 1.9.2007–31.8.2008	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
Maksimaalne hind 1.9.2008–30.6.2009	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
Maksimaalne hind 1.7.2009–30.6.2010	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

	Kõneteenused eurot/ minut (käibemaksuta)			Lühisõnum eurot/SMS (käibemaksuta)		Andmed eurot/kilobait (käibemaksuta)	
	Hulgi-hind	Tehtud kõne jaehind	Vastuvõetud kõne jaehind	Hulgi-hind	Jae-hind	Hulgi-hind	Jae-hind
Määrus (EÜ) nr 580/2008							
Maksimaalne hind 1.7.2010–30.6.2011	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
Maksimaalne hind 1.7.2011–30.6.2012	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
Maksimaalne hind 1.7.2012–30.6.2013	0,14	0,32	0,11	0,03	0,10	0,30	0,90
Määruse ettepanek KOM(2011) 402							
Maksimaalne hind 1.7.2013–30.6.2014	0,10	0,28	0,10	0,03	0,10	0,20	0,70
Maksimaalne hind 1.7.2014–30.6.2015	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
Maksimaalne hind 1.7.2015–30.6.2016	0,06	0,24	0,10	0,02	0,10	0,10	0,50
Maksimaalne hind 1.7.2016–30.6.2022	0,06	Ei kohal- data (*)	Ei kohal- data (*)	0,02	Ei kohal- data (*)	0,10	Ei kohal- data (*)

(*) tingimusel, et on tekkinud piisavalt suur konkurents

4.7 Hindade alandamine ei võimalda lahendada rändlusteenuste turul jätkuvalt esinevaid struktuurilisi probleeme. Seetõttu avaldab komitee heameelt selle üle, et uue määruse ettepanekus sisalduvad lisaks hinnaeskirjadele ka struktuurilised sätted, mis kohustavad koduteenuseosutajaid võimaldama oma abonentidele alates 1. juulist 2014 juurdepääsu mis tahes vastastikku seotud alternatiivse rändlusteenuseosutaja kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenustele.

4.8 Kuigi komitee kiidab põhimõtteliselt sellise sätte heaks, on ta siiski mures selle pärast, et antud meede võib ehk kaasa tuua klientide ülemäärase suunamise suurte, turgu valitsevas seisundis olevate rühmade poole väikeste mobiilsideoperaatorite arvelt, seda enam, et viimaste kulud kavandatud meetme tehniliseks rakendamiseks ja turustamiseks osutuvad püsikulude tõttu tunduvalt suuremaks.

4.9 Komitee palub komisjonil tagada, et läbipaistvus oleks lõpptarbija jaoks tagatud, vaatamata täiendavate ettevõtjate kaasamisele mobiilsideteenuse pakkumisse.

4.10 Kuigi komisjoni ettepanek laiendada turulepääsu piirileidseid rändlusteenuseid osutavatele ettevõtjatele (*Mobile Virtual Network Operators / MVNO*) võiks veelgi kaasa aidata konkurentsivõime parandamisele, väljendab komitee kahetsust selle üle, et täitmata jäeti Euroopa Parlamendi 2005. aasta nõudmine uurida määruse mõju ühenduse väikestele mobiilsideoperaatoritele ja nende positsioonile rändlusturul tervikuna.

4.11 Samuti peab komitee nentima, et vaadeldavale ettepanekule lisatud mõjuanalüüsi ja mõjuhindangu kokkuvõttest ei selgu sugugi, milline võiks olla uute meetmete oodatav mõju tööhõivele ja/või töötingimustele kõnealusel sektoris. Seetõttu soovib komitee täiendavate analüüside koostamist.

4.12 Mis puutub väljuvatesse rändluskõnedesse, siis palub komitee teatud liikmesriikides toimunud muutusi arvestades alandada minimaaltasuga maksustatava kõneperioodi kestuse ülempiiri, milleks praegu on 30 esimest sekundit.

Brüssel, 26. oktoober 2011

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president

Staffan NILSSON